

L Ö G

um ferðamál.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

Almennar ferðaskrifstofur.

1. gr.

Ferðaskrifstofa merkir í lögum þessum fyrirtæki, sem tekur að sér að veita í atvinnuskyni, að einhverju eða öllu leyti, eftirgreinda þjónustu fyrir almenning:

- a. Upplýsingar, í einhverri mynd, um innlend eða erlend ferðamál.
- b. Hvers konar farmiðasölu, með skipum, bifreiðum, flugvélum eða járnbrautum.
- c. Útvegum herbergja eða húsnæðis til gistingar, langan eða skamman tíma.
- d. Skipulagning hópfæða, innanlands eða erlendis, og móttöku erlendra ferðamanna.

Samgöngumálaráðuneytið sker úr, ef ágreiningur verður um, hvort starfsemi telst falla undir a—d-lið hér að framan, svo og um það, hvort hún teljist ferðaskrifstofa í skilningi laga þessara.

2. gr.

Óheimilt er að nota í nafni eða auglýsingum einstaklinga, félaga eða fyrirtækja orðið ferðaskrifstofa, eða hliðstæð erlend heiti, nema hafa til þess leyfi samgöngumálaráðuneytisins.

3. gr.

Hver sá, sem vill reka ferðaskrifstofu, skal sækja um leyfi til ráðuneytisins. Leita skal umsagnar ferðamálaráðs um allar slíkar umsóknir.

4. gr.

Skilyrði til að geta öðlazzt leyfi til reksturs ferðaskrifstofu eru:

- a. 25 ára aldur.
- b. Verzlunarskólapróf, eða hliðstæð menntun eða meiri, að dómi ráðuneytisins.
- c. A. m. k. 5 ára starf við þau fyrirtæki, sem um getur í 1. gr.
- d. Búseta á Íslandi.

Leyfi má veita félagi eða fyrirtæki, enda sé stjórn þess innlend og aðsetur hér á landi, og skal þá sá maður, sem hefur með höndum daglega stjórn ferðaskrifstofu, uppfylla skilyrði a—d-liða þessarar gr.

Nú telur ráðuneytið, að málavöxtum athuguðum, að ekki sé unnt að reka starfsemi þá, sem sótt er um leyfi fyrir samkvæmt lögum þessum, á viðunandi hátt, og skal þá umsókninni synjað.

5. gr.

Leyfi til reksturs ferðaskrifstofu má því aðeins veita, að umsækjandi setji tryggingu, eigi lægri en 350 000.00 kr. Ráðuneytið getur vikið frá kröfu um tryggingarfé, sé um að ræða skráð hlutafélag, með a. m. k. 350 000.00 kr. innborguðu hlutafé.

Ráðuneytið setur nánari reglur um, á hvern hátt trygging skv. 1. mgr. skal sett, um ávöxtun, viðhald og varðveislu tryggingarfjár, svo og um endurgreiðslu og brottfall tryggingar, ef starfsemi hættir.

6. gr.

Ekki má greiða af tryggingarfé samkv. 5. gr. aðrar kröfur en þær, sem aðfarahæfur dómur er fenginn fyrir eða viðurkenning skiptaréttar, enda séu kröfurnar sprotnar af ferðaskrifstofurekstri tryggingarfjáreiganda.

7. gr.

Ferðaskrifstofur samkvæmt lögum þessum skulu færa bókhald samkvæmt bókhaldslögum. Skal skylt að veita ráðuneytinu upplýsingar um rekstursafkomu, ef ráðuneytið æskir.

8. gr.

Ákvæði þessa kafla ná hvorki til Ferðaskrifstofu ríkisins né til viðurkenndra ferðafélaga, eða eigenda samgöngutækja, að því er tekur til sölu á farseðlum í eigin ferðir eða með eigin samgöngutækjum, né heldur hópferða, sem slíkir aðilar þannig skipuleggja, enda þótt næturgisting fylgi.

9. gr.

Leyfi til reksturs ferðaskrifstofu fellur niður:

- a. Ef leyfishafi verður gjaldþrota eða er sviptur fjárræði.
 - b. Ef trygging sú, sem sett er samkv. 5. gr., rýrnar, fellur niður eða fullnægir ekki reglum þeim, sem ráðuneytið setur.
 - c. Ef leyfishafi hættir að hafa búsetu hér á landi.
- Sé félag leyfishafi, fellur leyfið niður, ef forstöðumaður missir einhvers framangreindra skilyrða, eða andast, enda sé ekki sótt til ráðuneytisins um viðurkenningu á nýjum forstöðumanni innan 6 mánaða.

10. gr.

Nú andast leyfishafi og er þá ekkju hans, ef hún situr í óskiptu búi, heimilt að halda áfram rekstrinum í eitt ár, enda sé fullnægt hinum almennu ábyrgðarskilyrðum.

II. KAFLI**Um ferðamálaráð.****11. gr.**

Samgöngumálaráðherra skipar 9 menn í ferðamálaráð til þriggja ára í senn. Formaður ráðsins er skipaður án tilnefningar, en eftirtaldir aðilar tilnefna einn mann hver:

1. Eimskipafélag Íslands.
2. Félag sérleyfishafa.
3. Ferðafélag Íslands.
4. Flugfélag Íslands hf.
5. Loftleiðir hf.
6. Ferðaskrifstofa ríkisins.
7. Samband veitinga- og gistihúsaeigenda.
8. Samtök íslenskra ferðaskrifstofa.

Varamenn skulu skipaðir á sama hátt.

Ferðamálaráð er ólaunað.

12. gr.

Hlutverk ferðamálaráðs skal vera það, sem hér segir:

1. Að vera Alþingi og ríkisstjórn ráðgefandi um allt það, er að ferðamálum í landinu lýtur. Skal ráðið bera fram tillögur um þær framkvæmdir og umbætur, sem það telur nauðsynlegar hverju sinni.
2. Að gera áætlanir og tillögur um skipan gistihúsmála í landinu, svo sem um það, hvar einkum sé nauðsynlegt að gistihúsakostur verði aukinn eða bættur, hver tegund gistihúsa skuli verða á hverjum stað og með hvaða hætti þeim verði komið upp.
3. Til þess að örva heilbrigða samkeppni, er ráðinu heimilt að veita viðurkenningsarkjal gisti- og veitingastöðum, svo og öðrum aðilum, sem annast móttöku ferðamanna og reka starfsemi sína þannig, að til fyrirmyndar má teljast. Ferðamálaráð getur svipt aðila slíkri viðurkenningu, ef ráðið telur, að eigi sé lengur ástæða til hennar, um stundarsakir eða þangað til bætt hefur verið úr því, sem ábótavant hefur reynzt í starfseminni.
4. Að inna af hendi annað það, sem ráðinu er sérstaklega falið með lögum þessum eða á annan hátt.

III. KAFLI

Um Ferðaskrifstofu ríkisins.

13. gr.

Ferðaskrifstofa ríkisins er ríkisstofnun, sem hefur með höndum leiðbeiningar og fyrirgreiðslu innlendra og erlendra ferðamanna sem almenn ferðaskrifstofa. Skal árlega veitt til hennar fast framlag á fjárlögum til landkynningar, eigi lægra en hálf milljón kr. árlega, sem skal óháð rekstursafkomu skrifstofunnar í heild.

14. gr.

Ferðaskrifstofa ríkisins skal annast landkynningu, vinna að því að vekja athygli ferðamanna á landinu og kynna það á þann hátt, að menn fái sem gleggsta hugmynd um lands- og þjóðarhátta, menningu, atvinnulíf og framleiðslu. Skal Ferðaskrifstofa ríkisins hafa samvinnu við utanríkisráðuneytið og ferðamálaráð um þessi mál.

15. gr.

Ferðaskrifstofa ríkisins skal jafnan veita ókeypis leiðbeiningar um ferðalög umhverfis landið og á landinu, um gistihús, farartæki, ákvörðunarstaði og annað, sem ferðamönnum er nauðsynlegt að fregna um, jafnframt því sem hún annast og sér um, að ferðamönnum, innlendum sem erlendum, er þess óska, sé veittur hvers konar fararbeiði.

16. gr.

Ferðaskrifstofa ríkisins skipuleggur ódýrar orlofsdvalir og orlofsferðir og gerir sér far um að semja um afslátt á dvalarkostnaði og fargjöldum með farartækjum ríkisins og einkafyrirtækja, fyrir hópferðir, sem farnar eru fyrir orlofsfé. Skal Ferðaskrifstofan leita samvinnu við stéttarfélag launþega, til þess að orlofslög-gjöfin geti komið að sem beztum notum. Sama gildir um hópferðir, sem stofnað er til af bændum landsins.

17. gr.

Ferðaskrifstofan skal vera ráðgefandi og leiðbeinandi um það, hvað betur megi fara í búnaði og rekstri gisti- og greiðasölustaða. Finni Ferðaskrifstofan ástæðu til

umvöndunar, skal hún gera viðkomandi aðilum og ferðamálaráði viðvart um það, eða ef ástæða þykir til, gisti- og veitingahúsaeftirliti eða öðrum þeim aðilum, sem slíkt eftirlit er falið að lögum.

18. gr.

Ferðaskrifstofa ríkisins lítur eftir aðbúð og hreinlæti farartækja, sem ætluð eru til flutnings ferðamanna.

19. gr.

Skýlt er þeim, er reka gisti- og veitingahús, að láta Ferðaskrifstofu ríkisins í té gjaldskrár, ef óskað er, svo og eigendum fólksflutningabifreiða og annarra samgöngutækja. Nú virðist Ferðaskrifstofu ríkisins akstur með ferðamenn skiptast ójafnt milli fólksflutningastöðva, og hefur hún þá rétt til að setja reglur um skiptingu akstursins milli þeirra, enda komi samþykki ráðherra til.

20. gr.

Ferðaskrifstofa ríkisins skipuleggur námskeið fyrir túlka og leiðsögumenn og veitir þeim starfsréttindi að loknu tilskildu prófi, samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð. Enn fremur skal Ferðaskrifstofan beita sér fyrir því, að efnt sé til námskeiða fyrir framreiðslufólk á veitingastöðum og aðra, sem veita ferðamönnum þjónustu aðeins á ákveðnum árstímum.

21. gr.

Ferðaskrifstofa ríkisins skal vinna að hagnýtingu skólahúsnæðis til gistihalds í skólum ríkisins og annast rekstur í þeim, ef þess gerist þörf, enda komi leyfi ráðherra til.

22. gr.

Ferðaskrifstofan skal vinna að því í samvinnu við ferðamálaráð að stofna ferðamálafélög í bæjum og byggðarlögum, sem ferðamenn sækja til, og leitast við að koma á upplýsinga- og fyrirgreiðslustarfsemi á hinum ýmsu stöðum, sem ferðamenn dvelja á. Enn fremur aðstoði hún ferðamálafélög við útgáfu upplýsingarita um viðkomandi byggðarlög.

23. gr.

Ferðaskrifstofan skal vinna að útgáfu leiðarlýsinga fyrir innlenda og erlenda ferðamenn. Enn fremur skal Ferðaskrifstofan stuðla að útgáfu upplýsingabæklinga um starfandi hótél í landinu, stærð þeirra, verðlag og annað, er máli skiptir.

24. gr.

Ferðaskrifstofa ríkisins skal beita sér fyrir því að vernda eftirsóttá ferðamanna- staði og sjá um, að reglu- og viðvörunarmerki verði sett upp, þar sem þess gerist þörf.

25. gr.

Ferðaskrifstofa ríkisins skal stuðla að gerð góðra minjagripa með því að efna til sýninga og veita verðlaun fyrir gerð slíkra muna. Ferðaskrifstofan hefur heimild til að reka minjagripasölu, enda sé ágóða af þeim rekstri varið til eflingar starfsemi skrifstofunnar.

IV. KAFLI

Um ferðamálasjóð.

26. gr.

Stofna skal sjóð, er nefnist ferðamálasjóður. Hlutverk hans er að stuðla að byggingu gisti- og veitingahúsa í landinu og bæta þannig skilyrði til að veita innlendu og erlendu ferðafólki sem beztar móttökur og aðbúð.

27. gr.

Greiða skal árlega úr rikissjóði framlag til ferðamálasjóðs, eigi lægra en eina milljón króna.

Ferðamálasjóði er heimilt, með samþykki ráðherra, að taka lán, allt að 20 millj. króna, og er fjármálaráðherra heimilt að ábyrgjast slík lán fyrir hönd rikissjóðs.

Ferðamálaráð beitir sér fyrir því að fá ýmsa aðila, sem hagsmunir hafa af auknum ferðamannastraumi, til þess að greiða árlega frjáls framlög til sjóðsins, eða efla hann á annan hátt.

Ferðamálaráð skal leita annarra fjáröflunarleiða og vera ráðgefandi um slík mál gagnvart ráðherra.

28. gr.

Samgöngumálaráðherra hefur yfirumsjón með vörzlu ferðamálasjóðs og skal fela bankastofnun umsjón sjóðsins, vörzlu hans, bókhald, innheimtu og útborganir.

29. gr.

Umsóknir um lán úr ferðamálasjóði skulu sendar ferðamálaráði, sem gerir rökstuddar tillögur til samgöngumálaráðherra um lánveitingar.

Ráðherra ræður útlánum af fé sjóðsins.

30. gr.

Lán úr ferðamálasjóði veitast eigendum gisti- og veitingahúsa eða opinberum aðilum, til að bæta aðstöðu til móttöku ferðafólks, svo sem til bygginga, endurbóta á húsnæði eða kaupa á húsgögnum og öðru slíku.

Óheimilt er að veita reksturslán úr ferðamálasjóði.

31. gr.

Við afgreiðslu lánanna skal þess gætt, að lánveiting styðji ekki að óheilbrigðri eða óeðlilegri samkeppni við fyrirtæki, sem starfandi er fyrir.

32. gr.

Beiðnir um lán úr ferðamálasjóði skulu vera skriflegar, og fylgi þeim:

- a. Ýtarleg umsögn um það, hvernig verja eigi lánsupphæðinni.
- b. Efnahagsreikningur lánbeiðanda og enn fremur rekstrarreikningur síðasta árs, ef um eldra fyrirtæki er að ræða.
- c. Aðrar upplýsingar, sem lánbeiðandi telur máli skipta eða sjóðsstjórn kann að óska eftir.

33. gr.

Upphæð láns ákveðst eftir því, til hvers það á að notast. Ekkert lán má þó vera hærra en sem nemur einum fimmta hluta þess fjármagns, sem sjóðurinn getur haft til umráða til útlána á árinu, þegar lántökuheimild hans er meðtalin.

34. gr.

Lánstími er allt að 15 árum. Lánin má veita afborgunarlaust fyrstu tvö árin, enda greiðist þau eftir það með jöfnum afborgunum. Ráðherra ákveður vaxtafót lánanna.

Lánin skulu tryggð með veði í fasteign eða á annan jafntryggan hátt, að dómi ráðherra.

35. gr.

Reikningar ferðamálasjóðs skulu endurskoðaðir af rikisendurskoðuninni.

V. KAFLI
Ýmis ákvæði.

36. gr.

Ráðherra er heimilt að ákveða, að fenginni umsögn ferðamálaráðs, að greiddur skuli aðgangseyrir að fjölsóttum ferðamannastöðum, sem eru eign ríkisins, enda sé fé það, sem þannig safnast, að frádregnum innheimtukostnaði, eingöngu notað til fegrunar og snyrtingar viðkomandi staðar, og til að bæta aðstöðu til móttöku innlendra og erlendra ferðamanna, sem þangað koma.

37. gr.

Hver sá, sem við gildistöku laga þessara heldur uppi starfsemi, sem telst ferðaskrifstofa samkvæmt skilgreiningu laga þessara, skal innan eins árs sækja til ráðuneytisins um leyfi til reksturs ferðaskrifstofu, ella fellur réttur til reksturs hennar niður.

38. gr.

Ráðuneytið getur vikið frá ákvæðum laga þessara, að því er varðar ferðaskrifstofur, sem starfandi eru við gildistöku laganna, að undanskildum ákvæðum 5. gr. Sama gildir um stjórnendur slíkra ferðaskrifstofa.

39. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, allt að 20 000.00 kr., nema þyngri refsing liggji við samkvæmt öðrum lögum.

Með brot gegn lögnum skal farið að hætti opinberra mála.

40. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Jafnframt falla úr gildi lög um Ferðaskrifstofu ríkisins, nr. 33 1. febrúar 1936, ásamt breytingu á þeim lögum, nr. 20 12. marz 1947.

Gjört í Reykjavík, 30. apríl 1964.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

FORSETA BRÉF
um þinglausnir.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt:

Alþingi, 84. löggjafarþing, hefur lokið störfum. Mun ég því slíta Alþingi í dag, fimmtudaginn 14. maí 1964.

Gjört í Reykjavík, 14. maí 1964.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Bjarni Benediktsson.